

بررسی ساختار عاملی، اعتبار و پایایی فرم فارسی مقیاس باورهای مثبت و منفی نشخوار فکری

(PBRs-NBRs) و مقیاس پاسخ نشخوار فکری (RRS)

حسین فرخی^۱، ایمان سیدزاده^۲، وحید مصطفی پور^۳

۱. دانشجوی دکتری روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه فردوسی، مشهد، ایران. (نویسنده مسئول)

۲. دانشجوی دکتری روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه فردوسی، مشهد، ایران.

۳. کارشناسی ارشد، روانشناسی بالینی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

مجله پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری، دوره دوم، شماره چهاردهم، آذرماه ۱۳۹۶، صفحات ۳۷-۲۱

چکیده

هدف این پژوهش، بررسی ساختار عاملی، اعتبار و پایایی فرم فارسی مقیاس باورهای مثبت و منفی نشخوار فکری (PBRs) و مقیاس پاسخ نشخوار فکری (RRS) بود. روش پژوهش از نوع توصیفی-مقطعی می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش شامل کل دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه علامه طباطبائی که ۴۲۲ نفر از دانشجویان به صورت تصادفی انتخاب شدند و این سه مقیاس بر روی آن‌ها انجام شد. ابزار مورداستفاده در این پژوهش سیاهه افسردگی بک و پرسشنامه فراشناخت ولز بود. روایی سازه از طریق تحلیل عاملی اکتشافی انجام شد. همسانی درونی با استفاده از روش آلفای کرونباخ محاسبه شد و اعتبار مقیاس‌ها از طریق ضریب باز آزمایی به دست آمد. تحلیل عاملی مقیاس باورهای مثبت و منفی نشخوار فکری نشان داد، این ابزار از دو عامل تشکیل شده است که ۸۵ و ۸۷ درصد از واریانس این آزمون را توضیح می‌دهد و مقیاس پاسخ نشخوار فکری از سه عامل تشکیل شده است که ۷۸ درصد از واریانس را تبیین می‌کند. ضریب روایی هم‌زمان سه مقیاس باورهای مثبت و منفی نشخوار فکری و مقیاس پاسخ نشخوار فکری با آزمون افسردگی بک به ترتیب ۰/۸۵۶ و ۰/۷۵۶ و ۰/۸۷۵ و باورهای فراشناخت به ترتیب ۰/۸۷۶ و ۰/۷۸۹ و ۰/۷۲۳ به دست آمد که هر سه از لحاظ آماری معنادار بودند. ضریب آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۸۷۶ و ۰/۷۸۹ و ۰/۸۷۵ و ضریب اعتبار باز آزمایی به ترتیب ۰/۸۵ و ۰/۸۷ و ۰/۷۸ محاسبه شد. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد ابزارها از روایی و همسانی درونی مناسبی برخوردارند و برای کاربردهای تشخیصی، درمانی و پژوهشی پیرامون نشخوار فکری، ابزارهای مناسبی هستند.

کلیدواژه‌ها: مقیاس باورهای مثبت و منفی نشخوار فکری، مقیاس پاسخ نشخوار فکری، اعتبار و روایی، فراشناخت

مقدمه

در سال‌های اخیر بررسی الگوهای تفکر در اختلالات هیجانی و بررسی افکار ناخواسته و نقش آن در اختلالات هیجانی مورد توجه پژوهشگران بالینی قرار گرفته است. میزان بالای همبودی بین اختلالات روان‌شناختی، خصوصاً میزان افسردگی اساسی (MDD) و اختلالات اضطرابی، منجر به پژوهش در مورد مکانیسم‌ها و عوامل مشترک مسئول شده است (ارینگ و واتکینز^۱، ۲۰۰۸). در این بین، فرآیندهای مشترک متعددی به‌عنوان مکانیسم‌های مؤثر در همبودی میان اختلالات گوناگون شناخته شده‌اند که از میان آن‌ها می‌توان به نشخوار فکری، نگرانی، استدلال، افکار و رفتار اشاره کرد (موسز و بارلو^۲، ۲۰۰۶).

نشخوار فکری واژه‌ای عمومی است که به چند نوع تفکر اشاره می‌کند و غالباً به عنوان افکار سمج، چرخان و افسرده کننده شناخته می‌شود که پاسخی به خلق پایین هستند (کالسن، باخوسن و ولز، ۲۰۱۳). نولن-هوکسما (۱۹۹۳) دیدگاه سبک پاسخ را معرفی کرد. براساس این دیدگاه، نشخوار فکری روی این حقیقت که فرد افسرده است، نشانه‌های افسردگی و روی علل معنا و نتایج افسردگی استوار است. برخی از پژوهشگران مانند ولز^۳ و همکاران (۲۰۰۹) توانسته‌اند با گردآوری این فرآیندها در کنار یکدیگر تحت عنوان نشانگان شناختی-توجهی (CAS) و بررسی نقش این فرآیندها در ایجاد و تداوم اختلالات روان‌شناختی، مداخلات درمانی طراحی کنند که بتوانند در زمان کوتاه‌تر، به میزان بهبودی بالاتری دست پیدا کنند (ولز و همکاران، ۲۰۱۰؛ وندرهیدن^۴ و همکاران، ۲۰۱۲). بر طبق مدل فراشناختی اختلالات روان‌شناختی (مدل کارکرد اجرایی خودتنظیمی؛ S-REF) افراد به این دلیل در دام اختلال روانی گرفتار می‌شوند که در دور باطلی به نام نشانگان شناختی-توجهی گیر می‌افتند. در واقع، اصل بنیادین مدل فراشناختی آن است که اختلال روان‌شناختی با فعال شدن نوعی سبک تفکر ناسازگارانه در ارتباط است که ولز و متیوس (۲۰۰۹) آن را سندرم شناختی-توجهی می‌نامند. این نشانگان، شامل نوعی تفکر تکرار شونده به صورت نگرانی، نشخوار فکری، توجه متمرکز بر تهدید و راهبردهای مقابله‌ای ناسازگارانه است. پیامدهای این نشانگان در درازمدت منجر به تداوم اختلال روانی و تشدید هیجان‌های منفی می‌شود؛ به عنوان مثال، از آنجایی که نشخوار فکری و نگرانی همواره دارای سوگیری هستند، توجه فرد را بر اطلاعات منفی متمرکز می‌کنند و بدین وسیله موجب ادراک تحریف شده‌ای از خود و جهان می‌گردند و یا موجب فعال‌سازی و تداوم احساس تهدید شده و از این رو اضطراب و افسردگی را برای مدت طولانی تداوم می‌بخشند (ولز، ۲۰۰۹). نتایج پژوهش‌های بی‌شماری بر نقش

1. Ehrling & Watkins
2. Moses & Barlow
3. Wells
4. Van der Heiden

مولفه های نشانگان شناختی-توجهی در ایجاد و تداوم اختلالات روان شناختی صحنه می گذارند. برای مثال یافته های پژوهشی دوپای و لادوسر^۱ (۲۰۰۸)، هونگ^۲ (۲۰۰۷)، موریس^۳ و همکاران (۲۰۰۵)، مک لاگین و نولن-هوکسما^۴ (۲۰۱۱) و واتکینز^۵ (۲۰۰۴) نشان می دهند که نمرات افراد در مقیاس های نشخوار فکری و نگرانی، پیش بینی کننده ی افسردگی و اضطراب آنها است. همچنین، پرادوس^۶ (۲۰۱۱) نیز با مروری که بر چندین پژوهش داشت، پی برد نگرانی در ۴۰ درصد تا ۶۰ درصد از موارد اختلالات اضطرابی، اختلالات خلقی، اختلالات جسمانی شکل و اختلالات طیف اسکیزوفرنی حضور دارد. علاوه بر این، نتایج دو پژوهش، بیان کننده ی آن است که نگرانی علاوه بر آن که خصوصیات اصلی اختلال اضطراب فراگیر (GAD) است، در اختلالات دیگر مثل اضطراب اجتماعی، اختلال وسواسی-اجباری و افسردگی نیز نقش مهمی را ایفا می کنند (اولاتونجی^۷ و همکاران، ۲۰۱۱؛ کاواجا و مک ماهون^۸، ۲۰۱۱). توجه به تعارف موجود و نظریه های بزرگ مانند نظریه سبک پاسخ نولن-هوکسما و نظریه فراشناختی نشخوار فکری پاپاجورجیو و ولز حاکی از آن هستند که دیدگاه های متفاوتی درباره نشخوار فکری وجود دارد؛ اما همه این متون نشان دهنده آن هستند که افسردگی با نشخوار فکری آغاز می شود. این تفاوت در دیدگاه، در حیطه اندازه گیری این سازه روانشناختی نیز موثر بوده و موجب شکل گیری ابزارهای مختلفی برای نشخوار فکری شده است. از آن رو که در ایران پرسشنامه ها و مقیاس هایی که به بررسی نشخوار فکری بپردازند وجود نداشت یا هنجاریابی نشده بود؛ و پرسشنامه هایی از این دست که برای طراحی روش های درمانی مناسب و شناسایی سازوکارهای موجد اختلالات مناسبند، ارزش بالایی برای درمانگران و پژوهشگران حوزه بالینی دارند. در پژوهش حاضر نیز تلاش شد تا با بهره گیری از روش های بازآزمایی و آلفای کرونباخ و تحلیل عاملی، ویژگی های روان سنجی مقیاس ها در نمونه ای ایرانی بررسی گردد تا در صورت مناسب بودن آن، ابزار کارآمدی در اختیار متخصصان این حوزه جهت شناسایی راهبردهای افراد در مقابله با اختلالات قرار گیرد.

5. Dupuy&Ladouceur

6. Hong

7. Muris

8. Mclaughlin& Nolen-Hoeksema

9. Watkins

1. Prados

2. Olatunji

3. Khawaja & McMahan

روش پژوهش

طرح پژوهش حاضر توصیفی و همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش، تمام دانشجویان دوره کارشناسی دانشگاه علامه طباطبائی را در بر می‌گرفت که در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ در رشته‌های مختلف، شاغل به تحصیل بودند. با استفاده از روش نمونه‌گیری چند مرحله‌ای ۴۲۲ نفر انتخاب و پرسشنامه‌ها روی آنها اجرا گردید. در نمونه‌گیری، دانشکده‌ها و رشته‌ها جزو نمونه قرار گرفتند، سپس کلاس‌ها و در نهایت، دانشجویان به صورت تصادفی انتخاب شدند. تعداد دختران ۲۰۲ نفر و میانگین سنی آنها ۲۰/۹ (انحراف معیار ۲/۶ و دامنه ۱۸-۲۵) و تعداد پسران ۲۲۰ نفر و میانگین سنی آنها ۲۱/۵ (انحراف معیار ۲/۵ و دامنه ۱۸-۲۶) بود. رضایت آزمودنی‌ها برای شرکت در آزمون جلب شد و افرادی که علاقه مند به همکاری در مطالعه بودند و در پژوهش شرکت داده شدند. در این پژوهش از چهار ابزار اندازه‌گیری استفاده شد که عبارت بودند از:

۱. **مقیاس باورهای مثبت نشخوار فکری (PBRs)**: ابزاری ۹ سوالی است (لیکرت ۱ تا ۴) که توسط پاپاجورجیو و ولز (۲۰۰۱) با توجه به نظریه فراشناختی از نشخوار فکری، باورهای مثبت بیماران درباره نشخوار فکری را اندازه‌گیری می‌کند. همسانی درونی این مقیاس (۰/۸۳) و روایی باز آزمایی آن نیز بالا (۰/۸۵) گزارش شده است.

۲. **مقیاس باورهای منفی نشخوار فکری (NBRs)**: این پرسشنامه را پاپاجورجیو، ولز و منیا (۲۰۰۸) ساخته‌اند. این مقیاس از ۱۳ سوال تشکیل شده است که نمره‌گذاری به شیوه لیکرتی از ۴ تا ۱ است. ضریب آلفای کرونباخ برای هریک از خرده مقیاس ۰/۸۱ محاسبه و اعتباریابی‌های اولیه از این ابزار شواهد قوی را درباره مناسب بودن همسانی درونی، ضریب پایایی آزمون بازآزمون و اعتبار همگرا و واگرا نشان داده است.

۳. **پرسشنامه سبک پاسخ دهی نشخواری (RRS)**: مقیاس سبک پاسخ نشخواری زیر مقیاسی از پرسشنامه سبک‌های پاسخ نولن-هوکسما و مورو (۱۹۹۱) می‌باشد. این مقیاس دارای ۲۲ سوال ۴ گزینه‌ای لیکرت است که برای دستیابی به نشخوار فکری طراحی شده است. ترینور و همکاران (۲۰۰۳)، ضریب آلفای این مقیاس را ۰/۹۰، اعتبار باز آزمایی را ۰/۶۸ گزارش کرده‌اند (به نقل از یوک^۱ و همکاران، ۲۰۱۰).

۴. **پرسشنامه افسردگی بک (BDI-II)**: این پرسشنامه را برای نخستین بار در سال (۱۹۶۱)، بک و همکاران معرفی کردند و در سال (۱۹۷۱) تجدید نظر شد. این پرسشنامه ۲۱ ماده دارد که به صورت ۰ تا ۳ نمره‌گذاری می‌شود. پایایی باز آزمایی آن ۰/۴۸ تا

۰/۸۶ با میانگین ۰/۸۶ گزارش شده است. نتایج فراتحلیل برای تعیین همسانی درونی، دامنه این ضریب را بین ۰/۷۳ تا ۰/۹۲ و همبستگی بین دو فرم بازنگری شده و اصلی را برابر با ۰/۸۹ گزارش کرده است. فتنی و همکاران (۱۳۸۴) آلفای کرونباخ ۰/۹۱، ضریب باز آزمایی به فاصله یک هفته ای ۰/۸۱ و ضریب همبستگی با پرسشنامه اضطراب بک را ۰/۶۱ گزارش دادند.

۵. پرسشنامه باورهای فراشناختی (MCQ-30): این ابزار به منظور سنجش چند عنصر فراشناختی طراحی شده است. پرسشنامه فراشناختی یک مقیاس ۳۰ سوالی خود گزارشی است که حیطه های فراشناختی زیر را در پنج مقیاس جداگانه اندازه گیری می کند: ۱- باورهای مثبت درباره نگرانی، ۲- باورهای منفی درباره نگرانی که با کنترل ناپذیری و خطر مرتبط هستند، ۳- اطمینان شناختی ضعیف، ۴- لزوم کنترل افکار و ۵- خودآگاهی شناختی (ولز، ۲۰۰۹). این مقیاس بر پایه مدل کارکرد اجرایی خود نظم بخش ولز و متیوس درباره ی اختلالات هیجانی ساخته شده است. سوالات بر روی یک مقیاس لیکرتی از موافق نیستم=۱ تا کاملاً موافقم=۴ پاسخ داده می شود. ضریب آلفای کرونباخ خرده مقیاس آن از ۰/۷۲ تا ۰/۹۳ گسترده است. همبستگی باز آزمایی در فاصله زمانی ۲۲ تا ۱۱۸ روز برابر با نمره ی کلی ۰/۷۵ می باشد (ولز و کاترایت-هاتن، ۲۰۰۴). شیرین زاده دستگیری (۱۳۸۷)، ضریب همسانی درونی آن را به کمک ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۹۱؛ و برای خرده مقیاس های آن در دامنه ۰/۷۱ تا ۰/۸۷؛ و اعتبار بازآزمایی این آزمون را در فاصله چهار هفته ای برای کل مقیاس ۰/۷۳ گزارش کردند. در این پژوهش از روش آماری تحلیل عاملی اکتشافی، همسانی درونی و بازآزمایی برای هنجاریابی پرسشنامه استفاده شد.

یافته های پژوهش

نمونه پژوهش حاضر ۴۲۲ نفر بودند که از این تعداد، دختران ۲۰۲ نفر با میانگین سنی ۲۰/۹ (انحراف معیار ۲/۶ و دامنه ۱۸-۲۵) و تعداد پسران ۲۲۰ نفر با میانگین سنی ۲۱/۵ (انحراف معیار ۲/۵ و دامنه ۱۸-۲۶) بود.

مقیاس باورهای مثبت نشخوار فکری (PBRS): به منظور تعیین پایایی مقیاس باورهای مثبت نشخوار فکری (PBRS) از روش های بازآزمایی و ثبات درونی استفاده شد و به منظور تعیین روایی مقیاس باورهای مثبت نشخوار فکری (PBRS) از روش روایی سازه و تحلیل عاملی استفاده شد. باز آزمایی: به منظور تعیین پایایی بازآزمایی، مقیاس باورهای مثبت نشخوار فکری (PBRS) در فاصله زمانی ۵۰ روزه دوبار بر روی نمونه مورد مطالعه اجرا شد. ضریب پایایی مقیاس ۰/۸۵ به دست آمد که در سطح (P<0/001) معنادار بود (جدول ۱).

جدول ۱. ضریب پایایی باز آزمایشی مقیاس باورهای مثبت نشخوار فکری (PBRs)

کل			مردان			زنان			جنسیت
انحراف معیار	میانگین	تعداد	انحراف معیار	میانگین	تعداد	انحراف معیار	میانگین	تعداد	موقعیت اجرا
۱۳/۵۶	۵۵/۸۹	۴۲۲	۱۳/۵۶	۵۶/۴۳	۲۲۰	۱۴/۸۷	۵۷/۶۵	۲۰۲	اجرای اول
۱۲/۷۸	۵۷/۵۶	۴۲۲	۱۴/۳۴	۵۷/۶۵	۲۲۰	۱۳/۶۵	۵۶/۱۲	۲۰۲	اجرای دوم
۰/۸۵۲			۰/۷۹۷			۰/۸۳۳			ضریب همبستگی بین اجرای اول و دوم

ثبات درونی: برای محاسبه ثبات درونی مقیاس باورهای مثبت نشخوار فکری (PBRs) از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد که برابر بود با ۰/۸۸ بود که در سطح ($P < 0/001$) معنادار است. تحلیل عاملی: ابتدا برای بررسی اینکه حجم نمونه انتخاب شده برای تحلیل عاملی کافی است یا خیر؟ از آزمون کفایت نمونه برداری کیزر-می-یر-الکین و برای اینکه مشخص شود همبستگی بین مواد آزمون در جامعه برابر صفر نیست، از آزمون کرویت بارتلت استفاده شد. با توجه به اینکه حداقل میزان مورد پذیرش (KMO) ۰/۶ است، در این پژوهش ۰/۸۹۶ بدست آمد که نشان دهنده مناسب بودن حجم نمونه انتخاب شده برای انجام تحلیل عاملی است. همچنین آزمون کرویت بارتلت در سطح ۰/۹۹ اطمینان معنادار است. این نتیجه در پژوهش حاضر، حاکی است که سوالات مقیاس باورهای مثبت نشخوار فکری (PBRs) برای تشکیل عوامل دارای همبستگی کافی است، بنابراین به کارگیری روش تحلیل عاملی مجاز بود. نتایج تحلیل عامل اکتشافی با استفاده از روش چرخش واریماکس در جدول (۲ و ۳) نشان داد مقیاس باورهای مثبت نشخوار فکری (PBRs) در کل ۷۸٪ از واریانس را تبیین می کند که دربرگیرنده ۱ عامل است.

جدول ۲. مجموع واریانس تبیین شده تحلیل عامل مقیاس باورهای مثبت نشخوار فکری (PBRs)

عوامل	مجموع مجذور بارهای استخراج شده قبل از چرخش			مجموع مجذور بارهای استخراج شده بعد از چرخش		
	ارزش ویژه	درصد واریانس	درصد تراکمی واریانس	ارزش ویژه	درصد واریانس	درصد تراکمی واریانس
عامل اول	۴/۸۸۸	۱۹/۴۵۶	۷۹/۷۶۶	۵/۷۸۹	۲۲/۵۶۷	۷۸/۳۴۳

جدول ۳: بارهای عاملی مقیاس باورهای مثبت نشخوار فکری (PBRS)

عامل	
۱	
۰,۸۳	۱. من برای پیدا کردن راه حلی برای افسردگی نیاز به نشخوار در مشکلات دارم.
۰,۷۹	۲. نشخوار در مورد افسردگی به من کمک می کند که اشتباهات و شکست های گذشته را درک کنم.
۰,۷۷	۳. من برای پیدا کردن علل افسردگی نیاز به نشخوار در مشکلات دارم.
۰,۷۷	۴. نشخوار احساساتم به من در شناخت شروع کننده های افسردگی ام کمک می کند.
۰,۷۲	۵. من به نشخوار در مورد چیزهای بدی که در گذشته اتفاق افتاده اند نیاز دارم تا آنها را حس کنم.
۰,۷۰	۶. به منظور فهم احساساتم از افسردگی من نیاز دارم به نشخوار در مورد مشکلاتم.
۰,۶۸	۷. نشخوار در مورد گذشته به من کمک می کند تا از اشتباهات و شکست های آینده جلوگیری کنم.
۰,۶۶	۸. نشخوار در مورد گذشته به من کمک می کند تا چگونه کارها را بهتر انجام دهم.
۰,۶۲	۹. نشخوار در مورد مشکلات به من کمک می کند تا بر مهم ترین چیزها متمرکز شوم.

روایی سازه: به منظور تعیین روایی مقیاس باورهای مثبت نشخوار فکری (PBRS) از روش روایی سازه با اجرای پرسشنامه باورهای فراشناختی (MCQ-30) و پرسشنامه سبک پاسخ دهی نشخواری (RRS) استفاده شد. همان طور که قبلا اشاره شد، پایایی و روایی این دو پرسشنامه در مطالعات متعددی به اثبات رسیده است. نتایج نشان داد که ضریب همبستگی بین نمرات گروه مورد مطالعه در مقیاس باورهای مثبت نشخوار فکری (PBRS) و پرسشنامه باورهای فراشناختی (MCQ-30) برابر با ۰/۸۷۶ و پرسشنامه سبک پاسخ دهی نشخواری (RRS) برابر با ۰/۸۵۶ است که در سطح ($P < 0/001$) معنادار می باشد (جدول ۴).

جدول ۴. همبستگی بین مقیاس (PBRS) با (MCQ-30) و (BDI-II)

مقیاس ها	مقیاس باورهای مثبت نشخوار فکری (PBRS)
پرسشنامه باورهای فراشناختی (MCQ-30)	۰/۸۷۶
پرسشنامه افسردگی بک (BDI-II)	۰/۸۵۶

مقیاس باورهای منفی نشخوار فکری (NBRS): به منظور تعیین پایایی مقیاس باورهای منفی نشخوار فکری (NBRS) از روش های بازآزمایی و ثبات درونی استفاده شد و به منظور تعیین روایی مقیاس باورهای منفی نشخوار فکری (NBRS) از روش روایی سازه و تحلیل عاملی استفاده شد.

باز آزمایی: به منظور تعیین پایایی بازآزمایی، مقیاس باورهای منفی نشخوار فکری (NBRS) در فاصله زمانی ۵۰ روزه دوبار بر روی نمونه مورد مطالعه اجرا شد. ضریب پایایی مقیاس ۰/۸۷ به دست آمد که در سطح ($P < 0/001$) معنادار بود (جدول ۱).

جدول ۵. ضریب پایایی باز آزمایی مقیاس باورهای مثبت نشخوار فکری (PBRS)

کل			مردان			زنان			جنسیت
انحراف معیار	میانگین	تعداد	انحراف معیار	میانگین	تعداد	انحراف معیار	میانگین	تعداد	موقعیت اجرا
۱۳/۶۶	۵۶/۳۴	۴۲۲	۱۳/۸۷	۵۷/۵۶	۲۲۰	۱۵/۵۶	۵۸/۴۵	۲۰۲	اجرای اول
۱۲/۹۸	۵۸/۵۵	۴۲۲	۱۴/۸۹	۵۸/۴۵	۲۲۰	۱۳/۷۵	۵۷/۱۵	۲۰۲	اجرای دوم
۰/۸۷۵			۰/۸۱۱			۰/۸۷۸			ضریب همبستگی بین اجرای اول و دوم

ثبات درونی: برای محاسبه ثبات درونی مقیاس باورهای منفی نشخوار فکری (NBRS) از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد که برابر بود با ۰/۸۷ بود که در سطح ($P < 0/001$) معنادار است. تحلیل عاملی: ابتدا برای بررسی اینکه حجم نمونه انتخاب شده برای تحلیل عاملی کافی است یا خیر؟ از آزمون کفایت نمونه برداری کیز-رمی-یر-الکین و برای اینکه مشخص شود همبستگی بین مواد آزمون در جامعه برابر صفر نیست، از آزمون کرویت بارتلت استفاده شد. با توجه به اینکه حداقل میزان مورد پذیرش (KMO) ۰/۶ است، در این پژوهش ۰/۷۸۹ بدست آمد که نشان دهنده مناسب بودن حجم نمونه انتخاب شده برای انجام تحلیل عاملی است. همچنین آزمون کرویت بارتلت در سطح ۰/۹۹ اطمینان معنادار است. این نتیجه در پژوهش حاضر، حاکی است که سوالات مقیاس باورهای منفی نشخوار فکری (NBRS) برای تشکیل عوامل دارای همبستگی کافی است، بنابراین به کارگیری روش تحلیل عاملی مجاز بود. نتایج تحلیل عامل اکتشافی با استفاده از روش چرخش واریانس در جدول (۶ و ۷) نشان داد مقیاس باورهای منفی نشخوار فکری (NBRS) در کل ۷۲٪ از واریانس را تبیین می کند که دربرگیرنده ۱ عامل است.

جدول ۶. مجموع واریانس تبیین شده تحلیل عامل مقیاس باورهای منفی نشخوار فکری (NBRS)

مجموع مجذور بارهای استخراج شده قبل از چرخش			مجموع مجذور بارهای استخراج شده بعد از چرخش			عوامل
ارزش ویژه	درصد واریانس	تراکمی واریانس	ارزش ویژه	درصد واریانس	تراکمی واریانس	
۴/۶۵۷	۲۷/۵۶۷	۶۲/۳۵۶	۴/۶۵۷	۲۱/۲۴۴	۴۷/۶۵۶	عامل سوم
۳/۸۹۸	۲۰/۵۶۴	۷۸/۶۵۷	۳/۶۶۷	۲۰/۵۴۶	۷۲/۴۵۶	عامل چهارم

جدول ۷. بارهای عاملی مقیاس باورهای منفی نشخوار فکری (NBR5)

عامل	عامل	
۲	۱	
	۰,۸۳	۱. نشخوار فکری غیرقابل کنترل است/باعث می شود من احساس افسردگی بیشتری بکنم.
	۰,۷۹	۲. نشخوار کاهش دهنده خلق من/ باعث حس بیماری جسمی/به این معنی که خارج از کنترلم است.
۰,۷۷		۳. مردم من را رد می کنند اگر نشخوار کنم. نشخوار کردن نرمال نیست.
	۰,۷۷	۴. نشخوار کردن در مورد چیزهای بدی که در گذشته اتفاق افتاده غیر ممکن نیست.
	۰,۷۲	۵. نشخوار کردن در مورد مشکلات که راه احساسی غیرقابل کنترل من به افسردگی است.
۰,۷۰		۶. آن هم غیرقابل کنترل و هم صدمه زننده هست وقتی که در مورد مشکلاتم نشخوار می کنم.
	۰,۶۸	۷. نشخوار کردن باعث حس افسردگی جدی و ناسلامتی در من می شود.
	۰,۶۶	۸. نشخوار کردن در مورد افسردگی ام باعث کشتن خودم می شود.
	۰,۶۲	۹. نشخوار کردن در مورد احساسات و مشکلاتم خیلی افسرده زا و کنترل ناپذیر است.
	۰,۶۲	۱۰. من به نشخوارم نمی توانم ایست بدهم.
۰,۶۲		۱۱. هیچ کس با افرادی که دائما نشخوار می کنند نمی خواهد باشد.
۰,۶۲		۱۲. وقتی که در مورد مشکلاتم نشخوار می کنم، نمی توانم برای دیگران کاری انجام دهم.
	۰,۶۲	۱۳. نشخوار کردن در مورد مشکلات و احساساتم بد و مضر هست.
	۰,۶۲	۱۴. نشخوار کردن باعث می شود حس بیماری جسمی داشته باشم.

طبق جدول (۶) و جدول (۷) سوالات مربوط به مضر بودن مقیاس باورهای منفی نشخوار فکری به عنوان عامل اول، بالاترین درصد واریانس (۴۵/۸۶۷) و عامل دوم نتایج بین فردی نشخوار فکری (۴۵/۵۴۶) است. این تحلیل عاملی نشان داد که خرده مقیاس های جداگانه م مقیاس باورهای منفی نشخوار فکری (NBR5) به تنهایی در برخی از موارد ممکن است جنبه های مختلفی از سندرم را بسنجد.

روایی سازه: به منظور تعیین روایی مقیاس باورهای منفی نشخوار فکری (NBR5) از روش روایی سازه با اجرای پرسشنامه باورهای فراشناختی (MCQ-30) و پرسشنامه سبک پاسخ دهی نشخواری (RRS) استفاده شد. همان طور که قبلا اشاره شد، پایایی و روایی

این دو پرسشنامه در مطالعات متعددی به اثبات رسیده است. نتایج نشان داد که ضریب همبستگی بین نمرات گروه مورد مطالعه در مقیاس باورهای منفی نشخوار فکری (NBRS) و پرسشنامه باورهای فراشناختی (MCQ-30) برابر با ۰/۷۸۹ و ۰/۸۶۷ و پرسشنامه سبک پاسخ دهی نشخواری (RRS) برابر با ۰/۷۵۶ و ۰/۷۸۶ است که در سطح ($P < 0/001$) معنادار می باشد (جدول ۴).

جدول ۸. همبستگی بین مقیاس (NBRS) با (MCQ-30) و (BDI-II)

مقیاس ها	مقیاس باورهای منفی نشخوار فکری (NBRS)
پرسشنامه باورهای فراشناختی (MCQ-30)	۰/۷۸۹
پرسشنامه افسردگی بک (BDI-II)	۰/۷۵۶

پرسشنامه سبک پاسخ دهی نشخواری (RRS): به منظور تعیین پایایی پرسشنامه سبک پاسخ دهی نشخواری (RRS) از روش های بازآزمایی و ثبات درونی استفاده شد و به منظور تعیین روایی پرسشنامه سبک پاسخ دهی نشخواری (RRS) از روش روایی سازه و تحلیل عاملی استفاده شد. بازآزمایی: به منظور تعیین پایایی بازآزمایی، پرسشنامه سبک پاسخ دهی نشخواری (RRS) در فاصله زمانی ۵۰ روزه دوبار بر روی نمونه مورد مطالعه اجرا شد. ضریب پایایی مقیاس ۰/۷۸ به دست آمد که در سطح ($P < 0/001$) معنادار بود (جدول ۱).

جدول ۹. ضریب پایایی باز آزمایی پرسشنامه سبک پاسخ دهی نشخواری (RRS)

جنسیت	زنان			مردان			کل		
	تعداد	میانگین	انحراف معیار	تعداد	میانگین	انحراف معیار	تعداد	میانگین	انحراف معیار
اجرای اول	۲۰۲	۴۷/۷۳	۶/۷۶	۲۲۰	۴۵/۵۶	۷/۶۷	۴۲۲	۴۶/۳۲	۶/۶۶
اجرای دوم	۲۰۲	۴۶/۶۵	۷/۶۵	۲۲۰	۴۴/۶۵	۷/۸۹	۴۲۲	۴۵/۶۵	۷/۸۷
ضریب همبستگی بین اجرای اول و دوم	۰/۷۹۸			۰/۷۵۵			۰/۷۸۵		

ثبات درونی: برای محاسبه ثبات درونی پرسشنامه سبک پاسخ دهی نشخواری (RRS) از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد که برابر بود با ۰/۷۸ بود که در سطح ($P < 0/001$) معنادار است. تحلیل عاملی: ابتدا برای بررسی اینکه حجم نمونه انتخاب شده برای تحلیل عاملی کافی است یا خیر؟ از آزمون کفایت نمونه برداری کیزر-می-یر-الکین و برای اینکه مشخص شود همبستگی بین مواد

آزمون در جامعه برابر صفر نیست، از آزمون کرویت بارتلت استفاده شد. با توجه به اینکه حداقل میزان مورد پذیرش (KMO) ۰/۶ است، در این پژوهش ۰/۷۵۶ بدست آمد که نشان دهنده مناسب بودن حجم نمونه انتخاب شده برای انجام تحلیل عاملی است. همچنین آزمون کرویت بارتلت در سطح ۰/۹۹ اطمینان معنادار است. این نتیجه در پژوهش حاضر، حاکی است که سوالات پرسشنامه سبک پاسخ دهی نشخواری (RRS) برای تشکیل عوامل دارای همبستگی کافی است، بنابراین به کارگیری روش تحلیل عاملی مجاز بود. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی با استفاده از روش چرخش واریانس در جدول (۱۰ و ۱۱) نشان داد پرسشنامه سبک پاسخ دهی نشخواری (RRS) در کل ۷۲٪ از واریانس را تبیین می کند که دربرگیرنده ۱ عامل است.

جدول ۱۰. مجموع واریانس تبیین شده تحلیل عاملی پرسشنامه سبک پاسخ دهی نشخواری (RRS)

عوامل	مجموع مجذور بارهای استخراج شده قبل از چرخش			مجموع مجذور بارهای استخراج شده بعد از چرخش		
	ارزش ویژه	درصد واریانس	درصد تراکمی واریانس	ارزش ویژه	درصد واریانس	درصد تراکمی واریانس
عامل اول	۵/۷۶۶	۲۸/۵۶۷	۵۸/۵۶۷	۵/۶۷۸	۲۱/۳۳۳	۴۳/۸۷۵
عامل دوم	۵/۷۸۹	۲۷/۶۶۶	۵۹/۵۶۸	۵/۶۷۷	۲۱/۳۵۷	۴۴/۶۶۸
عامل سوم	۴/۶۷۷	۱۷/۵۷۷	۷۷/۳۴۵	۴/۷۸۹	۲۰/۴۵۶	۷۲/۳۵۶

جدول ۱۱. بارهای عاملی پرسشنامه سبک پاسخ دهی نشخواری (RRS)

عامل		
۳	۲	۱
	۰,۸۲	۱. فکر می کنید که چقدر احساس تنهایی می کنید.
	۰,۸۱	۲. فکر می کنید که اگر در همین حالت باقی بمانید، نمی توانید وظایفتان را انجام دهید.
	۰,۸۰	۳. فکر می کنید که چقدر احساس خستگی و دردمندی دارید.
	۰,۷۸	۴. فکر می کنید که چقدر تمرکز کردن دشوار است.
۰,۷۸		۵. فکر می کنید من چه کار کرده ام که به این حالت دچار شده ام.
	۰,۷۷	۶. فکر می کنید که چقدر بی حوصله و بی انگیزه اید.
	۰,۷۷	۷. با بررسی وقایع اخیر سعی می کنید بفهمید که چرا افسرده شده اید.
۰,۷۶		۸. فکر می کنید چرا نسبت به همه چیز بی تفاوت شده ام.
	۰,۷۶	۹. فکر می کنید چرا دیگر نمی توانم ادامه بدهم.
	۰,۷۴	۱۰. فکر می کنید چرا اغلب اینگونه به مسائل واکنش نشان می دهم.
	۰,۷۴	۱۱. با خود خلوت می کنید تا برای این احساسات خود جوابی پیدا کنید.
	۰,۷۲	۱۲. افکارتان را یادداشت و آنها را بررسی می کنید.
۰,۶۸		۱۳. به اوضاع اخیر فکر می کنید و آرزو می کنید که ای کاش اوضاع بهتر از این بود.
	۰,۶۶	۱۴. فکر می کنید اگر نتوانید جلو این احساسات تان را بگیرید، قادر نخواهید بود تمرکز داشته باشید.
۰,۶۶		۱۵. به این فکر می کنید که چرا مشکلاتی دارم که دیگران ندارند.
۰,۶۳		۱۶. فکر می کنید چرا نمی توانم بهتر از عهده ی اداره کردن امور برآیم.
	۰,۶۳	۱۷. فکر می کنید که چقدر غمگین هستید.
۰,۵۸		۱۸. به همه نکات ضعف، شکست ها، کاستی ها و اشتباهات خود فکر می کنید.
	۰,۵۵	۱۹. فکر می کنید چرا آنقدر سر حال نیستید که بتوانید کاری انجام دهید.
	۰,۵۵	۲۰. سعی می کنید شخصیت خود را بررسی کنید تا بفهمید چرا افسرده اید.
	۰,۵۱	۲۱. تنهایی به جایی می روید که بتوانید درباره ی احساساتان فکر کنید.
۰,۴۸		۲۲. فکر می کنید که چرا آنقدر از دست خودتان عصبانی هستید.

طبق جدول (۱۰) و جدول (۱۱) سوالات مربوط به علامت دار بودن به عنوان عامل اول، بالاترین درصد واریانس (۵۴/۴۵۶) و عامل دوم درون نگری (۵۲/۷۲۲) و سومین عامل نکوهش خود (۴۶/۴۷۳) است. این تحلیل عاملی نشان داد که خرده مقیاس های جداگانه پرسشنامه سبک پاسخ دهی نشخواری (RRS) به تنهایی در برخی از موارد ممکن است جنبه های مختلفی از سندرم را بسنجد. روایی سازه: به منظور تعیین روایی پرسشنامه سبک پاسخ دهی نشخواری (RRS) از روش روایی سازه با اجرای پرسشنامه باورهای فراشناختی (MCQ-30) و پرسشنامه سبک پاسخ دهی نشخواری (RRS) استفاده شد. همان طور که قبلا اشاره شد، پایایی و روایی این دو پرسشنامه در مطالعات متعددی به اثبات رسیده است. نتایج نشان داد که ضریب همبستگی بین نمرات گروه مورد مطالعه در پرسشنامه سبک پاسخ دهی نشخواری (RRS) و پرسشنامه باورهای فراشناختی (MCQ-30) برابر با ۰/۸۷۵ و ۰/۸۶۷ و پرسشنامه افسردگی بک (BDI-II) برابر با ۰/۷۲۳ و ۰/۷۵۳ است که در سطح ($P < 0/001$) معنادار می باشد (جدول ۴).

جدول ۱۲. همبستگی بین مقیاس (RRS) با (MCQ-30) و (BDI-II)

مقیاس ها	پرسشنامه سبک پاسخ دهی نشخواری (RRS)
پرسشنامه افسردگی بک (BDI-II)	۰/۸۷۵
پرسشنامه باورهای فراشناختی (MCQ-30)	۰/۷۲۳

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با توجه به اهمیت روزافزون جایگاه نشخوار فکری در اختلال افسردگی و به منظور اعتباریابی ابزارهایی در این زمینه انجام شد تا ابزاری تشخیصی مناسب برای پژوهش، تشخیص، ارزیابی و درمان بهتر فراهم شود. نتایج پژوهش نشان داد که مقیاس باورهای مثبت نشخوار فکری از یک عامل (باور مثبت نسبت به نشخوار فکری) و مقیاس باورهای منفی نشخوار فکری از دو عامل (مضر بودن نشخوار فکری و نتایج بین فردی نشخوار فکری) تشکیل شده است. این یافته ها مطابق با پژوهش های پیشین مانند پاپاجورجیو ولز (۲۰۰۱)، پاپاجورجیو، ولز و منیا (۲۰۰۸) می باشد. تحلیل عاملی مقیاس پاسخ نشخوار فکری، سه عامل را آشکار نمود که عامل اول نشخوار فکری علامت دار، دومی عامل درون نگری و سومی عامل نکوهش خود نام گرفت. این یافته مطابق مطالعه ربرتس و همکاران (۱۹۹۸) که سه عامل را استخراج کردند و بر خلاف مطالعه یوسفی و همکاران (۱۳۸۸) که پنج عامل را استخراج کردند می باشد. همبستگی مثبت بالا و معنادار سه پرسشنامه باورهای مثبت و منفی نشخوار فکری و پاسخ نشخوار فکری با سیاهه افسردگی بک و پرسشنامه فراشناخت ولز نشان دهنده روایی همزمان خوب این مقیاس ها می باشد. همچنین همسانی درونی بالا برای کل ابزار و ضریب اعتبار باز آزمایی بالا حاکی از پایایی و روایی بالای این مقیاس ها در جمعیت ایرانی دارد. با

توجه به اینکه اساساً چنین ابزارهایی بر دو فرضیه که افراد مستقیماً به پاسخ‌های درونی خود دسترسی دارند و آنها مایلند که گزارش صحیحی از افکار خود بدهند استوار است، اما با علم به اینکه این ابزارها خطر سوگیری به سمت سازه‌های مشابه را افزایش می‌دهند و همچنین افراد از پردازش‌های شناختی که واسطه رفتاری هستند، آگاهی کمی دارند، این محدودیت که این ابزارها نشخوار فکری را ارزیابی می‌کنند را دارد. سیگل (۲۰۰۰) هفت مقیاس خودسنجی نشخوار فکری را بررسی کرد و نشان داد گرچه همه آنها از همسانی خوبی برخوردارند و تا حدی با هم همپوشی دارند، اما ابعاد مختلفی را اندازه‌گیری می‌کردند و روش مکمل برای این ابزارها، ارزیابی‌های فیزیولوژیکی مثل اندازه‌گیری گشادی مردمک به هنگام پردازش اطلاعات منفی و فعالیت مداوم آمیگدال در مغز می‌باشد. در ایران برای اندازه‌گیری‌های فیزیولوژیکی امکانات لازم حتی برای کارهای پژوهشی وجود ندارد. از این رو بخ نظر می‌رسد در حال حاضر باید به ابزارهای خودگزارشی بسنده کرد. به این ترتیب با توجه به نتایج کلی پژوهش، می‌توان با استفاده از مقیاس‌های باورهای مثبت و منفی نشخوار فکری و مقیاس پاسخ نشخوار فکری برای تشخیص نشخوار فکری بیماران افسرده بکار گرفت. لازم به ذکر است این آزمون در دانشگاه علامه طباطبائی اجرا شده و برای استفاده از آن در جمعیت‌های دیگر و جمعیت‌های بالینی باید جانب احتیاط و شرایط روان‌سنجی لازم را اجرا کرد. پیشنهاد می‌شود این پژوهش برای بررسی بیشتر در گروه‌های دیگر اجرا شود.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از دانشجویان دانشگاه علامه طباطبائی که بی‌هیچ چشم‌داشتی به تکمیل پرسشنامه‌ها پرداختن قدردانی می‌شود.

Reference

- Adler, A.D. (2008). Manipulation Of Cognitive Biases and Rumination: An Examination of Single and Combined Correction Conditions. Presented In Partial Fulfillment Of The Requirements. The Degree Master of Arts in the Graduate School of the Ohio State University.
- Callesen P., Backhausen Jensen A. & Wells A. (2013). Metacognitive therapy in recurrent depression: A case replication series in Denmark. *Scandinavian Journal of Psychology*, 55, 60° 64.
- Dickson, K.S. Ciesla, J.A. Reilly, L.C. (2012). Rumination, worry, cognitive avoidance, and behavioral avoidance: Examination of temporal effects. *BehavTher*, 43, 629-40.
- Dupuy, J.B. Ladouceur, R. (2008). Cognitive processes of generalized anxiety disorder in comorbid generalized anxiety disorder and major depressive disorder. *J Anxiety Disord*, 22, 505-14.

- Ehring, T. Watkins, E.R. (2008). Repetitive negative thinking as a transdiagnostic process. *Int J CognTher*, 1; 3, 192-205.
- Fergus, T.A. Bardeen, J.R.Orcutt, H.K. (2012). Attentional control moderates the relationship between activation of the cognitive attentional syndrome and symptoms of psychopathology. *PersIndividDif*, 53, 213-17.
- Hong, R.Y. (2007). Worry and rumination: Differential associations with anxious and depressive symptoms and coping behavior. *Behav Res Ther*, 45, 277-90.
- Mclaughlin, K.A. Nolen-Hoeksema, S. (2011). Rumination as a transdiagnostic factor in depression and anxiety. *Behav Res Ther*, 49, 186-93.
- Moses, E.B. Barlow, D.H. (2006). A new unified treatment approach for emotional disorders based on emotion science. *Curr Dir PsycholSci*, 15; 3, 146-50.
- Muris, P.Roelofs, J.Rassin, E. Franken, I. Mayer, B. (2005). Mediating effects of rumination and worry on the links between neuroticism, anxiety and depression. *PersIndividDif*, 39, 1105-11.
- Nolen-Hoeksema, S. (1993). Effects of rumination and distraction on naturally occurring depressed mood. *Cognition and Emotion*, 7, 561-570.
- Nolen-Hoeksema, S. (2004). Mediators of the gender difference in rumination. *Psychology of Women Quarterly*, 25, 37-47.
- Lashkary, A., Karimi-Shahabi, R., Hashemi, H. (2016). The role of metacognitive beliefs in depression: Mediating role of rumination. *International Journal of Behavioral Sciences*, 10(1), 13-18.
- Olatunji, B.O.Wolitzky-Taylor, K.B.Sawchuk, C.N.Ciesielski, B.G. (2011). Worry and the anxiety disorders: A meta-analytic synthesis of specificity to GAD. *ApplPrevPsychol*, 14, 1-24.
- Prados, L.M. (2011). Do beliefs about the utility of worry facilitate worry? *J Anxiety Disord*, 25, 217-23.
- Papageorgiou, C., & Wells, A. (2001). Positive beliefs about depressive rumination: development and preliminary validation of a self-report scale. *Behavior therapy*, 32, 13-26.
- Papageorgiou, C., & Wells, A.,&Meina,L.J. (2008).Development and preliminary validation of the negative beliefs about depressive rumination scale.Manuscript in prepration.
- Shirinzadeh, D.S.Goodarzi, M.A. Ghanizadeh, A. Naghavi, M.R. (2008). Investigating the Factor Structure, Validity and Reliability of the Meta-Cognition Questionnaire-30.*Journal of psychology*, 48, 445-461.
- Khawaja, N.G. McMahon, J. (2011). The relationship of meta-worry and intolerance of uncertainty with pathological worry, anxiety, and depression. *Behav Change*, 28; 4, 165-80.

- Vander Heiden, C.Muris, P. Vander Molen, H.T. (2012). Randomized controlled trial on the effectiveness of metacognitive therapy and intolerance-of-uncertainty therapy for generalized anxiety disorder. *Behav Res Ther*, 5, 100-09.
- Watkins, E. (2004). Appraisals and strategies associated with rumination and worry. *PersIndividDif*, 37, 679-94.
- Wells, A. Welford, M. King, P.Papageorgiou, C.Wisley, J. Mendel, E. (2010). A pilot randomized trial of metacognitive therapy vs applied relaxation in the treatment of adults with generalized anxiety disorder. *Behav Res Ther*, 48, 429-34.
- Wells, A. Fisher, P. (2015). *Treating Depression: MCT, CBT and Third Wave Therapies*, Chichester, Wiley.
- Wells, A. (2009). *Metacognitive Therapy for Anxiety and Depression*, New York, Guilford Press.
- Wells, A.Certwright-Hatton, S. (2004). A short form of Meta-Cognitons Questionnaire.*Behaviour Research and Therapy*, 42, 385-396.
- Yook, K. Kim, K. Young Suh, S. Lee, K. (2010). Intolerance of uncertainty, worry, and rumination in major depressive disorder and generalized anxiety disorder. *Journal of Anxiety Disorders*, 24, 623° 628.
- Yousefi, Z., Bahrami, F., Mehrabi, H.A. (2008). Rumination: beginning and continuous of depression. *J BehavSci*, 2(1):67- 73. [Persian]

Investigating Reliability, Validity and Factor Structure of the Persian Version of the Positive and Negative Belief Rumination Scale and Rumination Response Scale

Abstract

Aim: The aim of the present research was to Investigating Reliability, Validity and Factor Structure of the Persian Version of the Positive and Negative Belief Rumination Scale (PBRS-NBRS) and Rumination Response Scale (RRS).

Method: This research is descriptive-cross sectional. The statistical population of this study consisted of all undergraduate students at Allameh Tabataba'i University, 422 students were randomly selected and these three scale were performed on them. The instrument used in this study was Beck Depression Inventory and Wells meta-cognition questionnaire. Structural validity was performed through exploratory factor analysis. The internal consistency was calculated using Cronbach's alpha method, and the validity of the scales was obtained through the coefficient of re-test. The Cronbach's alpha coefficient was 0.876, 0.779, and 0.875, respectively, and the reliability of the test was 0.85, 0.87 and 0.78, respectively.

Results: Factor analysis of the positive and negative beliefs rumination scale showed that this tool consists of two factors that explains 85% and 87% of the variance of this test and The ruminal response scale consists of three factors that account for 78% of variance. The Validity coefficient of three scales of positive and negative beliefs of rumination and rumination response scale with Beck depression test was 0.856, 0.756 and 0.875, respectively, and metacognitive beliefs were 0.876, 0.789, and 0.723 respectively It was found that all three were statistically significant.

Discussion: Findings showed that the rumination inventory was valuable instrument for evaluation of rumination and has satisfactory reliability and validity for university students.

Keywords: Negative Belief Rumination Scale, Rumination Response Scale, Reliability, Validity, Metacognition